



## Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018

Ludovít Ódor

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)

- RRZ hodnotí pozitívne, že vláda deklaruje snahu dosiahnuť strednodobý cieľ do roku 2017.
- Nesplnenie cieľovej hodnoty deficitu v roku 2014 a pravdepodobné nesplnenie v roku 2015 predstavujú riziká na ďalšie roky.
- Štrukturálny deficit v roku 2015 odhaduje RRZ vo výške 2,8 % HDP.
- Konsolidácia v roku 2016 je plánovaná cez výrazný pokles investícií, medzispotreby a opatrenia v zdravotníctve (uvedené bez podrobností), deficit zvyšujúce položky sú detailne popísané.

- V návrhu rozpočtu prevažujú negatívne riziká, pri ich naplnení by deficit v roku 2016 mohol dosiahnuť 2,7 % HDP (cieľ je 1,9 % HDP).
- Pre naplnenie cieľov v rokoch 2017 a 2018 nie sú špecifikované všetky opatrenia.
- Zatiaľ neboli predstavené opatrenia na zníženie dlhu mimo sankčných pásiem ústavného zákona.
- Viaceré pozitívne vplyvy sa nevyužili na zrýchlenie konsolidácie, naopak cieľové hodnoty rozpočtovaných deficitov sa zvyšovali.
- Zavedenie výdavkových limitov by mohlo výrazne pomôcť k potrebnej konsolidácii – zatiaľ neboli zavedené.

- Na rok 2015 odhaduje vláda deficit VS vo výške 2,74 % HDP
- Cieľ je 2,49 % HDP, pričom vláda nedeklaruje zámer splniť ho
- Nad rámec odhadu vlády RRZ identifikovala ďalšie riziká, ktoré môžu deficit priblížiť k hranici 3 % HDP

## Prehľad dodatočných rizík a rezerv na rok 2015 - rozdiely voči odhadu MF SR (mil. eur)

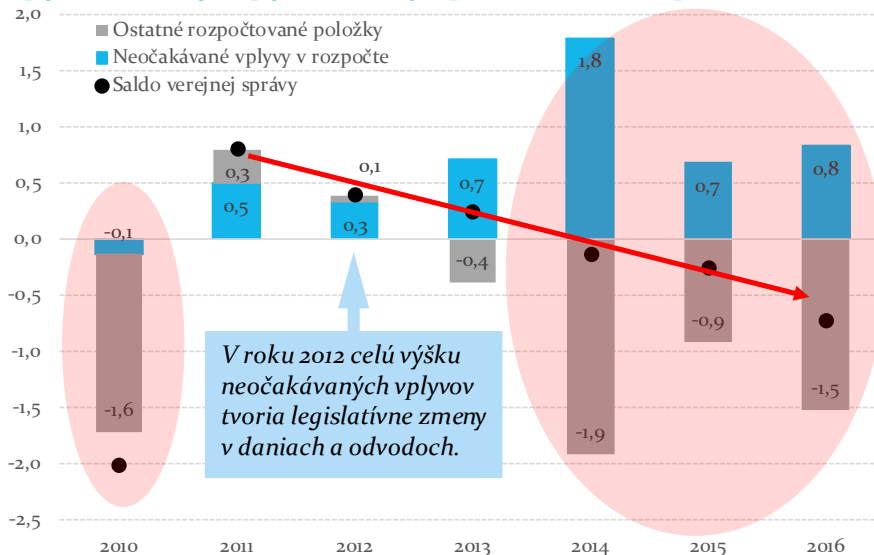
Riziká	Suma	Krytie	Suma
1. Hospodárenie samospráv	0-100	1. Jednorazové zníženie výdavkov štátneho rozpočtu (presun do ďalších rokov)	0-100
2. Vyššie výdavky v zdravotníctve a výplaty nerozdelených ziskov zdravotných poisťovní	0-50		
3. Výdavky v súvislosti s PPP projektom D4/R7	0-100		
4. Korekcie súvisiace s čerpaním fondov EÚ	bez kvantifikácie		
5. Nižšie príjmy z emisných kvót	68		
6. Nižšie príjmy z dividend (SPP, VSE)	0-180		
7. Navýšenie základného imania SEPS	0-23		
8. Príjmy ŠFRB z fondov EÚ	0-88		
9. Zrušenie pokuty PMÚ za kartel v stavebníctve	0-45		

# Nevyužitie pozitívnych vplyvov

www.rozpoctovarada.sk

- Pri každoročnej aktualizácii trojročného rozpočtu sa zvyšovali ciele deficitu na roky 2014 až 2016, väčšia časť konsolidácie sa posunula do roku 2017
- Pozitívne vplyvy plynuli z vyššieho rastu ekonomiky, historicky nízkych úrokových sadzieb, ale aj z boja proti daňovým únikom

Vplyv neočakávaných vplyvov a ostatných položiek na saldo rozpočtu (% HDP, ESA2010)



- Pozitívne neočakávané vplyvy, ktoré sa udiali v rámci roka (vyššie daňové príjmy, nižšie úrokové náklady, výdavky na spolufinancovanie) neboli využité na zrýchlenie konsolidácie

- Napriek viacerým pozitívam v roku 2016 (vyššie daňové príjmy, nižšie úrokové náklady, nižšie výdavky na spolufinancovanie) došlo k zhoršeniu cieľa o 0,7 % HDP – použité na krytie rizík a nových výdavkových politík
- V rokoch 2017 a 2018 chýbajú opatrenia s vplyvom 0,4 % až 0,5 % HDP

## Ciele v oblasti salda verejnej správy (ESA<sub>2010</sub>, % HDP)

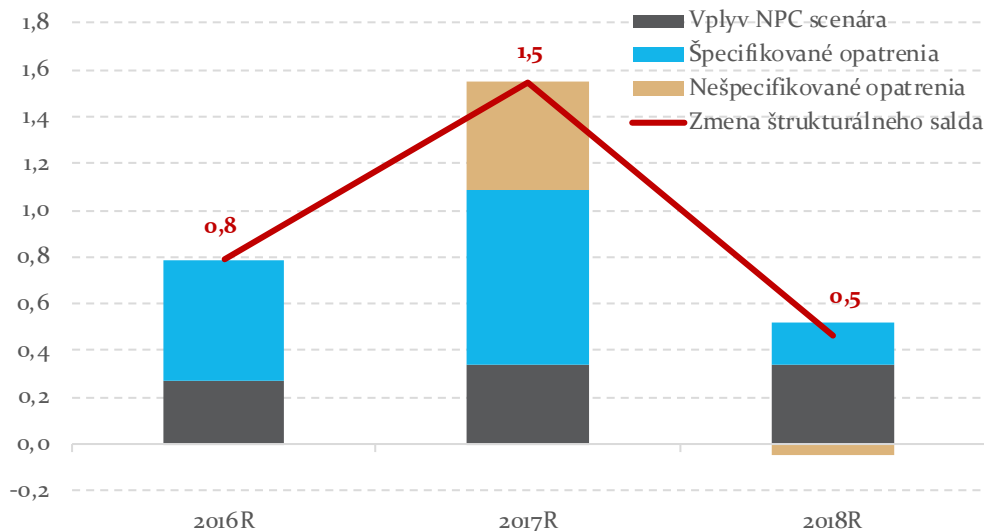
	2014	2015OS	2016R	2017R	2018R
1. Rozpočet VS na roky 2015-2017*	-3,03	-2,49	-1,21	-0,61	
2. Návrh východísk RVS na roky 2016-2018	-2,87	-2,54	-1,93	-1,38	-1,01
3. Návrh RVS na roky 2016-2018		-2,74	-1,93	-0,88	-0,41
4. Cielový schodok v návrhu RVS na roky 2016-2018		-2,49	-1,93	-0,42	0,00
5. Zmena (3-1)		-0,25	-0,72	-0,27	
<b>6. Potreba opatrení na dosiahnutie cieľa (4-3)</b>		<b>0,25</b>	<b>0,00</b>	<b>0,46</b>	<b>0,41</b>
(potreba opatrení na dosiahnutie cieľa v mil. eur)		193,7	0,0	394,9	372,5

\* V roku 2014 bol nad rámec odhadu uvedeného v rozpočte (-2,93 % HDP) zapracovaný vplyv posunu mimoriadnych príjmov od spoločnosti Cargo z roku 2014 do roku 2015. Keďže rozpočet v roku 2015 uvažoval s týmito príjmami, odhad na rok 2014 bol v rovnakej miere zhoršený. Cieľová hodnota deficitu VS bola stanovená vo výške 2,49 % HDP na rok 2015, 1,43 % HDP v roku 2016 a 0,39 % HDP v roku 2017.

Zdroj: MF SR

- V rokoch 2014 a 2015 RRZ odhaduje zhoršenie štrukturálneho deficitu kumulatívne o 0,5 % HDP na úroveň 2,8 % HDP

## Zložky zmeny štrukturálneho salda (% HDP)

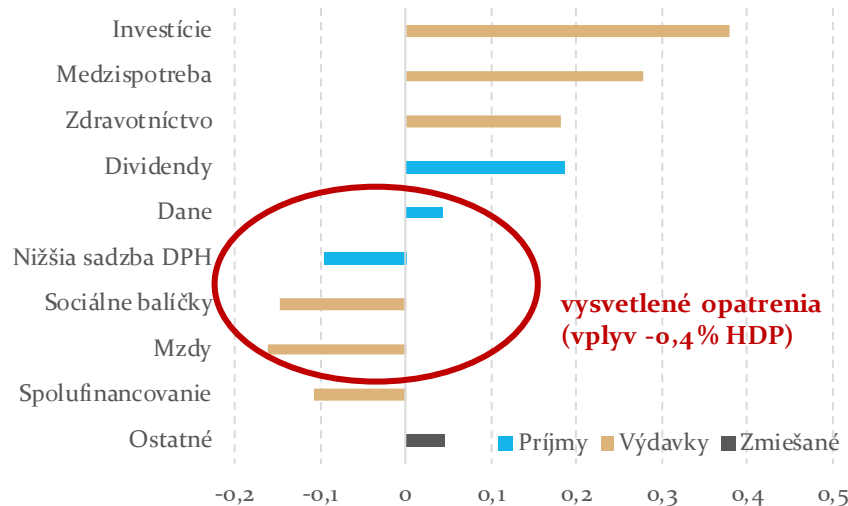


Pozn.: roky 2017 a 2018 platia za predpokladu naplnenia rozpočtových cieľov trvalými opatreniami

- V rokoch 2016 až 2018 sa za predpokladu splnenia rozpočtových cieľov očakáva priemerné zlepšenie štrukturálneho salda 0,9 % HDP ročne
- Z toho 0,3 % HDP tvorí ekonomický vývoj a aktuálne nastavenie existujúcich politik vlády
- Na rok 2017 ešte chýbajú opatrenia s trvalým vplyvom vo výške 0,5 % HDP

- Za predpokladu, že by sa rozpočet vyvíjal pri nezmenených politikách, deficit by v roku 2016 dosiahol 2,5 % HDP. Veľkosť opatrení na naplnenie rozpočtového cieľa dosahuje 0,6 % HDP.

Vplyvy opatrení zapracovaných v návrhu rozpočtu v roku 2016 (% HDP)



- Nevyváženosť vo vysvetlení jednotlivých opatrení
- Podrobne vysvetlené opatrenia majú negatívny vplyv 0,4 % HDP, nevysvetlené konsolidačné opatrenia by mali zlepšiť saldo o takmer 1 % HDP
- Znížením investícií môže utpieť rastový potenciál ekonomiky a narastie investičný dlh verejnej správy



## Odhad rizík a ich krytia v rokoch 2016 až 2018 (mil. eur)

Riziká rozpočtu s vplyvom na saldo	2016	2017	2018
<b>1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:</b>	<b>171</b>	<b>154</b>	<b>145</b>
- príjmy z dividend SPP a VSE	119	115	117
- príjmy z predaja emisných kvót	52	39	28
- príjmy NJF z 3. a 4. bloku elektrárne Mochovce	0	bez kvantifikácie	
2. Korekcie voči fondom EÚ	bez kvantifikácie		
<b>3. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve:</b>	<b>145</b>	<b>245</b>	<b>185</b>
- výdavky na zdravotnú starostlivosť a hospodárenie nemocníc	120	220	160
- splátky záväzkov voči akcionárom súkromných zdrav. poisťovní	25	25	25
<b>4. Podhodnotenie výdavkov samospráv</b>	<b>0-100</b>	bez kvantifikácie	
5. Vplyv možných výdavkových úspor v roku 2015 (napríklad presun kapitálových výdavkov)	bez kvantifikácie	-	-
<b>6. Vplyv možného posunu výdavkov z roku 2015 v súvislosti s PPP projektom D4/R7</b>	<b>0-287</b>	-	-
<b>7. Výdavky na výstavbu národného futbalového štadióna</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	-
8. Akualizácia hotovostných výdavkov v rezorte obrany	bez kvantifikácie		
9. Výdavky Národného jadrového fondu na vyradovanie jadrových zariadení	bez kvantifikácie		
10. Rekapitalizácia dlhodobu stratových štátnych podnikov	bez kvantifikácie		
<b>11. Vplyv horšieho makroekonomického scenára v dôsledku konsolidácie</b>	<b>0</b>	<b>202</b>	<b>256</b>
<b>Zdroje krytia rizík</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
<b>1. Potenciálna úspora na spolufinancovaní</b>	<b>max. 90</b>	-	-

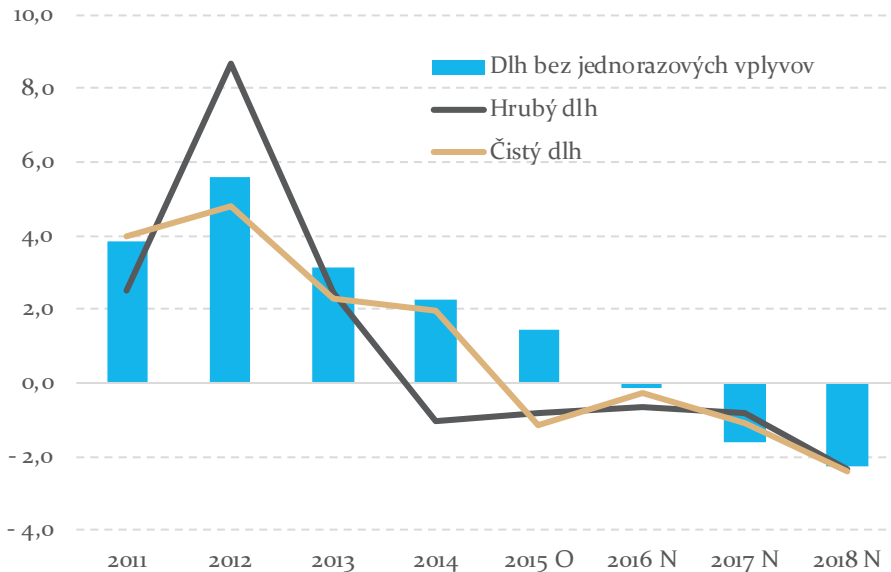
- Vplyv vyčíslených rizík presahuje 700 mil. eur (0,9 % HDP)
- Pozitíva dosahujú 90 mil. eur (0,1 % HDP)
- Deficit by po zahrnutí všetkých vyčíslených rizík a pozitív mohol dosiahnuť 2,7 % HDP v roku 2016

# Hrubý dlh VS v návrhu rozpočtu

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)

- Za predpokladu naplnenia rozpočtových cieľov vláda uvažuje s každoročným poklesom pomeru hrubého dlhu k HDP na úroveň 48,9 % v roku 2018

Medziročná zmena dlhu (% HDP)



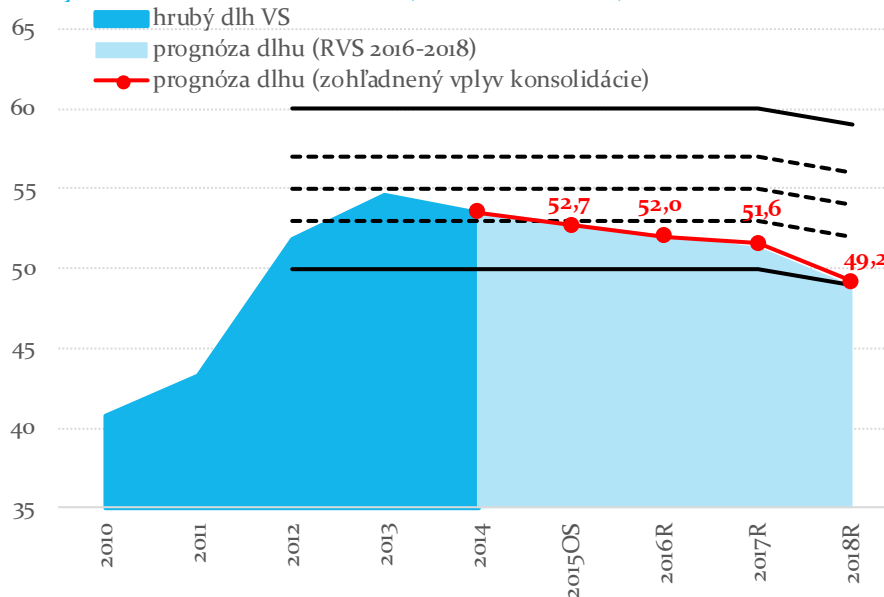
- K poklesu podielu v rokoch 2014 a 2015 väčšou mierou prispievali jednorazové opatrenia vlády (zníženie hotovostnej rezervy, príjmy z privatizácie, z otvorenia 2. piliera, mimoriadne dividendy)
- V roku 2016 by prvýkrát malo dôjsť k poklesu dlhu vplyvom trvalých opatrení

# Fiškálne pravidlá – vývoj dlhu

www.rozpoctovarada.sk

- V roku 2015 by mal dlh podľa prognózy vlády klesnúť do prvého sankčného pásma (povinnosť pre MF SR zaslať NR SR písomné zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie)

Hrubý dlh VS v rokoch 2010-2018 (ESA2010, % HDP)



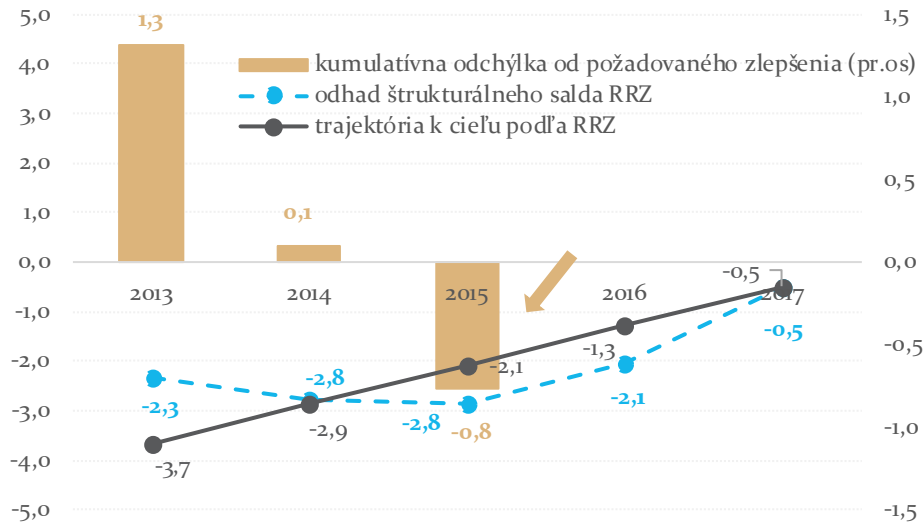
- Makroekonomická prognóza neuvažuje s vplyvom plánovanej konsolidácie vo verejných financiách – zahrnutie jej vplyvov zvýši dlh na konci roku 2018 nad dolnú hranicu prvého sankčného pásma
- RRZ preto konštatuje, že neboli predstavené opatrenia na zníženie dlhu mimo sankčných pásiem

# Fiškálne pravidlá – pravidlo o vyrovnanom rozpočte

www.rozpoctovarada.sk

- Cieľom je dosiahnutie štrukturálneho deficitu vo výške 0,5 % HDP v roku 2017
- Vyhodnocuje sa na základe skutočných údajov

Štrukturálne saldo VS v rokoch 2013-2017 (ESA2010, % HDP)

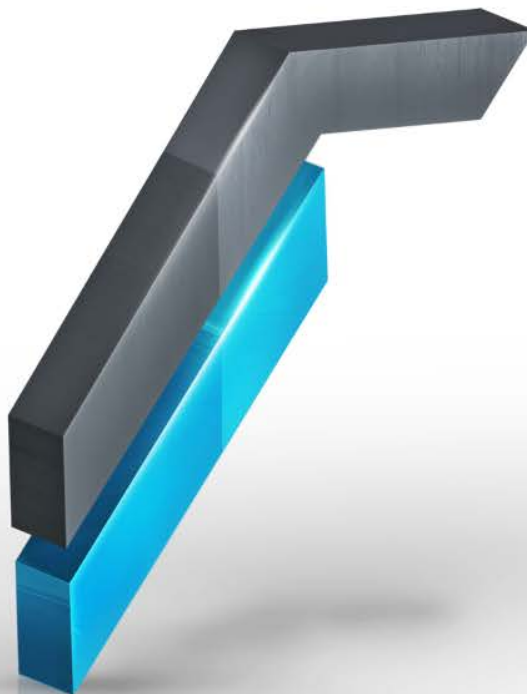


- V roku 2015 sa zvýšilo riziko (pri dosiahnutí aktuálneho odhadu deficitu), že nastane výrazná odchýlka od trajektórie každoročného zlepšovania štrukturálneho salda
- Následná aktivácia korekčného mechanizmu by mala zabezpečiť návrat na pôvodnú trajektóriu

# Hodnotenie pravidiel transparentnosti

- Z pohľadu transparentnosti návrh rozpočtu formálne naplnil požiadavky zákona. K lepšej zrozumiteľnosti by prispelo, keby niektoré oblasti boli detailnejšie vysvetlené.
- Pozitívom je uvedenie odhadu implicitných záväzkov z plánovaných PPP projektov.
- Naďalej sa nerozpočtujú niektoré významné príjmy a výdavky, čiastočný pokrok sa dosiahol pri rozpočtovaní mimorozpočtových príjmov a výdavkov samospráv.
- Negatívom je, že návrh rozpočtu neobsahuje všetky opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a vysvetlenie zapracovaných opatrení je len čiastočné.

- Plánované zlepšenie štrukturálneho salda a zníženie dlhu v roku 2016 by znamenalo priaznivejšiu štartovaciu pozíciu
- Pri naplnení týchto cieľov sa dlhodobá udržateľnosť v porovnaní s rokom 2015 zlepší
- Týmto zlepšením by sa len kompenzovalo zhoršenie dlhodobej udržateľnosti v rokoch 2014 a 2015 – verejné financie by sa dostali na úroveň roku 2013



Kancelária Rady pre  
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1  
Bratislava 1  
813 25  
Slovakia

Ďakujem za pozornosť!